

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 1. Iskolakezdés – tanévnyitó

Szeptember 1. A II. világháború kitörésének emléknapja

Szeptember 2. Buda visszafoglalása a törököktől

Szeptember 17. Puskás Tivadar születésnapja

Szeptember 19. Kossuth Lajos születésnapja

Szeptember 20. Az Európai Kultúra Napja

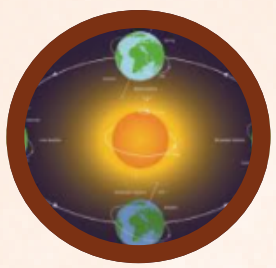
Szeptember 21. A Magyar Dráma Napja

Szeptember 22. Európai autómentes nap

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 23. Őszi napéjegyenlőség –
A csillagászati ősz kezdete

Szeptember 26. A Nyelvek Európai Napja

Szeptember 27. A Vaskapu-szoros megnyitása

Szeptember 29. A pákozdi csata emléknapja

Szeptember 29. Szent Mihály napja

Szeptember 30. A népmese napja
Benedek Elek születésnapja

Szeptember 30. A fordítás nemzetközi napja

Szeptember utolsó hétvégéje:
Kutatók éjszakája

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 1. | Iskolakezdés – tanévnyitó

Ezen a napon elkezdődik az új tanév. A pedagógusok már augusztus közepétől készülnek rá: összeállítják az órarendet, összehangolják az éves feladatokat. Az iskolások eközben beszerzik az új tankönyveket, füzeteket, egyéb tanszereket.

- **Versajánló**
- **Sulidalok**, játék tanévnyitóra alsó tagozat
- **Játékok iskolakezdésre tiniknek** (és más anyag)

Szeptember 1. | A II. világháború kitörésének emléknapja

1939. szeptember 1-jén Németország megtámadta Lengyelországot, ezzel kezdetét vette az 1945-ig tartó világháború. A háborúban sok ország vett részt, és a világ két nagy csoportra szakadt. A harcok nemcsak Európában, hanem más kontinenseken is zajlottak. Közel 60 millió katona és civil vesztette életét, ezért ez lett a történelem egyik legpusztítóbb háborúja. A háború 1945-ben ért véget, és az országok ezután igyekeztek békésebb világot kialakítani.

- **Emléknep**
- **Eseménytörténet**

Szeptember 2. | Buda visszafoglalása a törököktől

Buda vára 145 éves török uralom után, 1686. szeptember 2-án szabadult fel az egyesült keresztény seregek (a Szent Liga) ostroma révén. A Szent Liga – a Habsburg Birodalom, Lengyelország és Velence törökellenes szövetsége – XI. Ince pápa kezdeményezésére jött létre 1684-ben. A pápa így buzdította a Buda visszavételére induló szövetséges haderőket: „A Boldogságos Szűz ad segítséget!”, melynek latin kezdőbetűi szinte megegyeztek Buda nevével (**B**eata **V**irgo **D**abit **A**uxilium).

- **A török kiűzése (6:00)**

Szeptember 17. | Puskás Tivadar születésnapja

1844. szeptember 17-én született Pesten. Mérnök, a távíróközpont és a telefonközpont feltalálója, legsikeresebb ötlete a rádió őséneke tekinthető telefonhírmondó. Igen sokoldalú tudós, Edisonval is dolgozott együtt. A párizsi Operaház kivilágítása is az ő nevéhez fűződik.

- **A telefonközpont feltalálója**
- **Puskás Tivadar (4:11)**

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 19. | Kossuth Lajos születésnapja

A magyar szabadságharc és az 1848–49-es forradalom egyik legfontosabb vezetője, Petőfi Sándorral és Széchenyi Istvánnal együtt a nemzeti függetlenségért vívott küzdelem emblematikus alakja. A Batthyány-kormány pénzügyminisztere. A forradalom leverése után emigrációba kényszerült. 1851–1852 között néhány hónapig Amerikában volt, több településen utcát is neveztek el róla. Szobra New Yorkban ma is áll.

- [Kidolgozott programterv](#): 1848. március 15.
- [Kossuth Lajos Amerikában](#) (29:45)

Szeptember 20. | Az Európai Kultúra Napja

Az európai nemzetek gazdag kulturális örökségét, művészeti és szellemi értékeit, a különböző nyelvek, szokások és hagyományok tiszteletének fontosságát, ezek identitásmegőrző szerepét emeli ki ez a nap. A közös kulturális gyökerek évszázadok óta szorosan összekötik az európai kontinens országait.

- [Közös gyökerek](#)

Szeptember 21. | A Magyar Dráma Napja

1883-ban ezen a napon mutatták be a Nemzeti Színházban Paulay Ede rendezésében Madách Imre művét, Az ember tragédiáját. Számos színház és kulturális intézmény ezen a napon különleges előadásokkal, felolvasó színházzal, különböző szakmai programokkal emlékezik meg a magyar dráma- és színházművészet jelentőségéről.

- [Jankovics Marcell animációs filmje: Az ember tragédiája](#) (2:46)
- [Az ember tragédiája](#) - Genially

Szeptember 22. | Európai autómentes nap

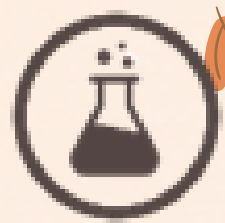
Ezen a napon ne ülünk autóba, válasszunk környezetkímélő közlekedési módokat. Gyalogoljunk, kerékpározzunk vagy tömegközlekedjünk. Az autómentes nap célja a környezetszennyezés csökkentése, a városok élhetőbbé tétele, és a fenntartható közlekedési szokások népszerűsítése.

- Kidolgozott programterv, videók, Spotify csatorna és online szókincsfejlesztő játékok a témában: [Gyalogos közlekedés – járművek](#)
- [Biciklivel biztonságban](#) (2:24)
- [Nógrádi Gábor könyvei](#) PDF-ben
- [Gryllus Vilmos: Bicikli](#) (1:08)

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 23. | Őszi napéjegyenlőség – A csillagászati ősz kezdete

A csillagászati ősz szeptember 23-án kezdődik. (A déli féltekén e napon kezdődik a csillagászati tavasz.) Ettől kezdve a Nap a Baktérítő felé távolodik az Egyenlítőtől, sugarai egyre laposabb szöveget zárnak be a földtengellyel. Ezért az északi féltekén rövidülnek és hűlnek a nappalok, közelít a tél.

- [Kisfilm \(1:21\)](#)
- [Napforduló](#)

Szeptember 26. | A Nyelvek Európai Napja

Az Európa Tanács kezdeményezésére 2001 óta minden évben ezen a napon ünnepeljük. Célja, hogy ösztönözze a nyelvtanulást, elősegítse a kölcsönös megértést, és erősítse bennünk a nyitottságot más kultúrák iránt. Európában több mint 200 nyelvet beszélnek, ez a nyelvi sokszínűség a kontinens kulturális gazdagságának fontos eleme.

- [Érdekességek angol nyelven](#)
- [Mennyire jól ismered Európát?](#)

Szeptember 27. | A Vaskapu-szoros megnyitása

A Vaskapu megépítésének célja a Duna Al-Duna szakaszán található veszélyes zuhatagok és sziklazátonyok felszámolása volt, hiszen a Kárpátok alatt az addig jól hajózható folyó hirtelen összeszűkül. 1896-ban nyitották meg, s ezzel lehetővé vált az egész éves, biztonságos és folyamatos hajózás a Fekete-tenger és Közép-Európa között. Korábban több ízben is fölmerült a Vaskapu hajózhatóvá tétele, de igazán komolyan csak Széchenyi István kezdett el a kérdéssel foglalkozni. A csatornát fényes ünnepség keretében nyitották meg 1896. szeptember 27-én. Elsőként a Ferenc Józsefről elnevezett luxuszőzhajó haladt át az új víziúton, fedélzetén a három érintett ország: Magyarország, Románia, valamint Szerbia királyával és kíséretükkel.

- [A szoros megnyitása](#)
- [Kilépés a Vaskapun \(27:00\)](#)

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 29. | A pákozdi csata emléknapja

A csata az 1848–49-es forradalom és szabadságharc első jelentős összecsapása. A Velencei-tótól északra, a Velencei-hegységben található Pákozd–Sukoró–Pátka háromszögben vívott csatában Móga János altábornagy seregei vereséget mértek a Jellasics horvát bán által vezetett császári seregre. A magyar szabadságharc egyik legfontosabb eseménye, hiszen visszavonulásra készítette a jelentős haderőt irányító Jellasicsot.

- [A pákozdi csata \(12:49\)](#)
- [Jeles napok](#)

Szeptember 29. | Szent Mihály napja

A katolikus hagyomány szerint Szent Mihály egyike a három arkangyalnak, ő a mennyei seregek vezére. Jelképe a kard, mellyel legyőz minden gonoszt. Az állattartók a Szent György-napkor legelőre hajtott állatokat ilyenkor hajtották vissza a téli szálláshelyükre.

Ezen a napon kezdődtek az őszi munkák, mint a kukoricatörés és a szüret. Szent Mihály napján mindig különös figyelmet szenteltek az időjárásnak. A népi hiedelmek szerint például, ha ezen a napon keleti szél fúj, kemény tél várható, ha azonban a fecskék még nem vonultak el, akkor hosszú, elnyúló ősz következik. Úgy is mondták:

Szent Mihály lova deres, behozza a telet, vagyis ettől a naptól kezdve számítani lehet a hideg közeledtére, sőt sokan úgy hitték, hogy Mihály nap után már a fű sem nő tovább.

- [Mihály napja - kidolgozott terv](#)
- [Kapcsolódó versek](#)

- [Mit kell tudni Szent Mihály napjáról \(4:30\)](#)

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember 30. | A magyar népmese napja

Benedek Elek születésnapja

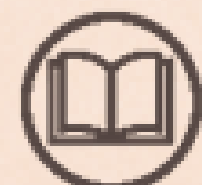
Benedek Elek, a „nagy mesemondó”, a magyar gyermekirodalom egyik megteremtője. A magyar népmeséket és a mesemondás hagyományát az ő születésnapján ünnepeljük. A nap célja, hogy ráirányítsa a figyelmet a mesék szerepére a gyermekek nevelésében, a közösségi értékek átadásában és a képzelet fejlesztésében.

- Kidolgozott programterv:
- A magyar népzene, népmese napja
- AMIT Spotify
- Alapozó tippek: mesemondás játékosan - poszter gyerekeknek és felkészítőknek
- Kerek évfordulók
- A magyar népmese napja

Szeptember 30. | A fordítás nemzetközi napja

Ezen a napon a fordítók munkáját ismerjük el. A fordítás hidat teremt kultúrák, irodalmak és népek között. A nap védőszentje Szent Jeromos, aki a Biblia latin nyelvre való fordításával vált a fordítók példaképévé. Az első, teljes magyar nyelvű biblia, amely Károli Gáspár nevéhez fűződik, 1590-ben született meg. Tudtad, hogy Molnár Ferenc *A Pál utcai fiúk* című regénye több országban is kötelező olvasmány, és közel negyven nyelvre fordították le eddig?

- A Pál utcai fiúk - kidolgozott tananyag
- Musical

Jeles napok szeptemberben

Szent Mihály – Őszelő – Földanya hava

Szeptember utolsó hétvégéje:

A kutatók éjszakája

A Kutatók Éjszakája egy Európa-szerte megrendezett ingyenes eseménysorozat a tudomány és a kutatói életpálya népszerűsítésére, mely az Európai Unió Bizottsága kezdeményezésére indult el 2005-ben. Ezen a két napon szórakoztató, inspiráló előadásokon, kísérleteken, laborbejárásokon és további játékos programokon keresztül bepillantunk a különböző tudományterületek titkaiba, minden korosztály megismerkedhet a tudományos kutatás számos új eredményével.

- Magyar feltalálók a biztonságért Tűzoltók tervben: 1. Gyufa - Irinyi János 2. Kőszegi Mártony Károly-Sűrített levegős palack 3. Cartésius bűvár kísérlet
- Magyar találmányok (2:06)
- A tudomány bűvöletében (2:03)
- Macskássy Gyula animációs filmje: A párbaj (1:25)
- Magyar tudósok szerte a világban (2:58)
- A legnagyobb magyar találmányok, amik megváltoztatták a világot (15:01)

